

Hakehila

Dan Kantor Holokaustin vai Vainojen uhrien muistopäivä?

Yaron Nadbornik Antisemitismin vuodattajat

Rabbi Simon Livson Kishken come back?

Dora Pataricza ja Elina Vuola Suomenjuutalaisten naisten monikerroksinen identiteetti

Jussi Hanhivaara So long, Leonard

Raija Urama Kolmen uskonnon edustajat pohtivat mitä viha on ja miten siihen tulisi suhtautua

John Burstein Heprea ja minä – mahalaskusta arkikäyttöön

Leif Furman Ann Wardi on Wizon uusi puheenjohtaja

Mindele London Sattumien summa loi "Schindlerin listan"

Simo Muir Suomenjuutalaista kulttuuria esillä Tšekissä

Dan Kantor Helsingin Makkabi on saanut arvoisensa historiikin

Susanna Kokkonen johtaa Yad Vashemin Kristittyjä Ystäviä

Leena Eronen

Yad Vashemissa on kymmenen vuoden ajan toiminut osasto, joka tekee yhteistyötä eri kristillisten toimijoiden kanssa. Kun Susanna Kokkonen kävi viimeksi Suomessa, hän piti kahden viikon kiertueen eri kristillisissä seurakunnissa.

Yad Vashemissa Susanna opastaa vierailijoita, esim. ulkoministeri Timo Soinia kesäkuussa 2016. Pari vuotta sitten eräässä delegaatiossa oli 700 kristittyä osallistujaa USA:sta. Samoin hän opasti jesidi- ja kurdidelegaatiota, kun he vierailivat Yad Vashemissa. Susanna vastaa kristillisen johtajuusseminaarin järjestelyistä, ja rohkaisee kristittyä yhteisöä tukemaan Yad Vashemin tärkeää työtä. Hän matkustaa usein puhumassa Israelista, holokaustista ja antisemitismistä. Lisäksi hän saa kutsuja tulla puhumaan juutalaisyhteisöjen keskuuteen sekä yliopistokampuksille.

–Me haluamme tehdä yhteistyötä mahdollisimman laajasti olemassa olevien kirkkojen ja järjestöjen kanssa, Susanna kertoo. Siksi emme perusta omia osastoja, vaan teemme paljon yhteistyötä eri kristillisten järjestöjen kautta. Me yritämme tavoittaa mahdollisimman suuren määrän pastoreita, seurakuntia, opettajia ja eri juutalaiskristillisiä järjestöjä. Vain USA:ssa meillä on omat edustajat, koska se on niin valtavan laaja maa.

Yhteistyön ensimmäiset kymmenen vuotta

Yad Vashemin Kristityt Ystävät (Christian Friends of Yad Vashem) on perustettu vuonna 2006. Susanna kertoo, että kun osasto perustettiin Yad Vashemissa, sille tarvittiin paitsi tukija, myös järjestö, joka voisi avata heille kristillistä maailmaa, joka oli todella laaja käsite. –Silloin he kääntyivät ICEJ:n puoleen, ja Kristittyjen Ystävien osasto sai alkunsa neuvottelujen jälkeen, Susanna selittää. –Olin tuttu sekä Yad Vashemin että ICEJ:n kanssa, ja minulla oli holokaustiin liittyvä koulutus. Näiden ansi-

osta tulin mukaan vuonna 2008. Tätä ennen olin ollut töissä Euroopan parlamentissa Brysselissä ja Suomen suurlähetystössä Tel Avivissa.

ICEJ viettää joka vuosi lehtimajanjuhlia Jerusalemissa. Vuonna 2015 osallistujia oli 5 000, joista 336 Suomesta. Susanna kertoo, kuinka osaston kymmenvuotisjuhlia vietetään. –ICEJ:n lehtimajanjuhlilla Jerusalemissa syksyllä 2016 sitä tullaan huomioimaan hyvin paljon. Toivomme, että iso määrä osastoa perustamassa olleita henkilöitä olisi silloin paikalla. Näin voimme juhlia ja esitellä tätä toimintaa enemmän. Seuraavaksi haluan tietää, kuinka hän itse alun perin kiinnostui näistä asioista? –Minulla oli mummo ja tätejä, jotka olivat hyvin kiinnostuneita Israelista. He olivat mukana mm. silloin, kun venäjänjuutalaisia yritettiin auttaa pääsemään länteen. Kiinnostukseni tuli ihan mummon perintönä, sillä olin pikkutyttö, kun tämä kampanja oli käynnissä. Hän kertoi minulle paljon Raamatun kertomuksia siten, että yhdisti ne moderniin juutalaiseen historiaan.

–Opiskellessani historiaa sain vuonna 1998 stipendin Heprealaiseen yliopistoon, jossa myös väittelin filosofian tohtoriksi. En kyllä koskaan olisi voinut ajatella, että olisin Israelissa näin pitkään. Entä onko jotain asiaa, jonka haluaisit siirtää Israelista Suomeen? –Yksi asia on se, miten helposti ihmiset puhuvat tuntemattomien kanssa, ja he ovat aina valmiita auttamaan. Se on mielestäni kaunis piirre. Voin kuvitella, että suomalaisessa yhteiskunnassa ihminen voi tuntea olonsa yksinäiseksi, kun täällä sinua ei niin helposti huomioida, jos ei tunneta. Täällä ollaan välittömästi epäluuloisia, jos yrität puhua tuntemattomille.

Yad Vashem tavoittaa kristittyjä johtajia

ICEJ eli Jerusalemin kansainvälinen kristillinen suurlähetystö on vuonna 1980 perustettu ystävyysjärjestö. Yhteistyö ICEJ:n kanssa alkoi, kun Yad Vashemin kansainvälisten suhteiden osaston johtaja Shaya Ben-Yehuda tapasi ICEJ:n silloisen johtajan Malcolm Heddingin. Ben-Yehuda on kertonut, kuinka hänen perheensä joutui pakenemaan Saksasta henkensä uhalla. –Olen kasvanut siinä tietämyksessä, että olemme yksinäinen valtio, joka

hylättiin holokaustin aikana, joten näiden kristittyjen tukijoidemme kohtaaminen on ollut minulle hyvin parantava kokemus, Ben-Yehuda kertoo. –Aina kun tapaan kristittyjä johtajia ja järjestöjä, kerron heille, että Yad Vashem symboloi sitä, kuinka pitkäaikainen viha voidaan voittaa rakentamalla ymmärryksen ja yhteistyön siltoja. Tämä on koko ihmiskuntaa koskeva haaste.

Yad Vashemissa pidetään kristittyjen johtajien seminaareja, joissa tavataan holokaustista selvinneitä ja osallistutaan luennoille. Seminaareihin on osallistunut jo 250–300 henkilöä. –Kristittyjen päättäjiä seminaarit ovat mahdollisia ainoastaan siksi, että meillä on tukijoita, jotka haluavat tukea tätä toimintaa, Susanna kertoo. ICEJ on tärkeä lahjoittaja näille seminaareille, samoin kuin suuri Museum of the Bible, jota rakennetaan Washington DC:ssä, ja joka avataan vuonna 2017. Susanna kertoo, että Yad Vashemin koko budjetista yli 60 % tulee lahjoituksista, joita kerätään tietyille projekteille ja kohteille. –Suurten yhteistyökumppaneiden lisäksi on paljon yksityisiä ihmisiä, jotka ovat lahjoittajiamme. Meille on myös mahdollista liittyä jäseneksi, josta saamme jäsenmaksuja.

Vasemmalta: ICEJ:n toiminnanjohtaja, Dr. Jürgen Bühler, Rev. Malcolm Hedding, Yad Vashemin Kristittyjen Ystävien osaston johtaja, FT Susanna Kokkonen ja Yad Vashemin kansainvälisten suhteiden osaston johtaja Shaya Ben-Yehuda. Kuva: Yad Vashem.

Antisemitismia pitäisi vähentää kouluttamalla ihmisiä siten, että he tietäisivät, mistä ennakkoluulot tulevat, ja mitä ne ovat.

Antisemitismia tulee vastustaa koulutuksella

Susanna on kirjoittanut kirjan Matka holokaustiin: Juutalaisviha Raamatun ja historian valossa (Aikamedia, 2014). –Kirjan ydinajatus on se, että emme voi erottaa holokaustia muusta Euroopan historiasta. Meidän tulee tarkastella sitä alusta loppuun, jolloin holokausti on tavallaan looginen jatkumo kaikelle sille, mitä Euroopassa oli tapahtunut satoja vuosia ennen holokaustia. Monet ulkojääneet olisivat tästä kanssani samaa mieltä. Meidän tulee myös nähdä antisemitismin eri muodot, sekä se, miten se on muuttanut muotoaan läpi vuosisatojen, eikä ajatella, että voimme tunnistaa sen, jos tunnistamme vain jonkun tietyn antisemitismin muodon.

Mitä sitten pitäisi tehdä, että antisemitismi saataisiin vähenemään? –Tässä mennään aika isoihin kysymyksiin. Jos ajattelemme, että tällä hetkellä ratkaisu antisemitistisiin hyökkäyksiin on turvallisuuden lisääminen, eli poliisin ja vartioinnin lisääminen, niin sehän ei sinällään vähennä antisemitismia, vaan on laastari ongelmaan. Ratkaisun pitäisi olla kouluttaminen ja antisemitismin

vähentäminen siten, että ihmiset tietäisivät, mistä ennakkoluulot tulevat, ja mitä ne ovat. Jos vain asetamme vartioita eri paikkoihin, niin silloin olemme hyväksyneet sen, että nämä tapahtumat ovat osa yhteiskuntamme elämää, eikä tilannetta voi muuttaa. Pitäisi mennä ihan sinne ongelman juureen, että miten paljon suvaitsemme antisemitismia, ja missä menee se raja, että pitää ottaa kovemmat otteet käyttöön.

Millä tavalla haluaisit lisätä koulutusta Suomessa? –Peruskouluissa voisi ajatella niin, että se pitäisi olla oma oppituntinsa tai -jaksonsa. Käsittääkseni kouluissa ei opeteta niin paljon tällaisista aiheista, koska sitä ei ehkä nähdä tärkeänä. Koska Suomen ulkopuolella antisemitismi on kasvanut niin paljon, niin tätä pitäisi ehkä ajatella ihan uudelta kannalta. Totta kai lehdistökin voisi pitää näitä aiheita esillä, sillä koulutuksen ei tarvitse olla istumista koulun penkillä, vaan se voi olla myös muuta. Esimerkiksi TV:ssä on ollut aika paljon ohjelmia holokaustista. Katsojien on jollain tapaa helpompi kohdata TV-ohjelmat, kuin se antisemitismi, jota esiintyy yhä. ■